

Motion till riksdagen 2013/14:C457

av Anna Wallén (S)

Vårdnad av barn vid brott mot den andra föräldern

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en lagändring om en automatisk prövning av vårdnaden av gemensamma barn vid våld mot den andra föräldern.

Motivering

Sedan år 2000 har 179 barn under 18 år förlorat sin mamma i ett mord eller dråp enligt en undersökning som tidningen Aftonbladet gjort. För 126 av dessa barn var det pappan som dödade, vilket innebar att barnen i praktiken förlorade båda sina föräldrar. 63 barn var hemma när mamman dödades och 33 av dem bevittnade mordet.

Gång på gång blir myndigheters bristande insikt om vad barnen behöver uppenbara. Ofta saknas handlingsplan, ingen samlad kunskap finns. Aftonbladets specialgranskning av 54 i dag minderåriga barn vars mamma dödades av pappa visar att problem om vårdnadsfrågan är vanliga. För fyra av tio barn är pappan fortfarande vårdnadshavare.

I mer än vart tredje fall har det uppstått problem som är kopplade till vårdnaden om barnen. Det finns flera exempel på hur pappan kan styra barnens liv från fängelset. Han kan bråka om valet av familjehem. Han kan konstra om skolbyten och göra det svårare att söka vård och ta ut medicin eller vägra skriva på passansökan.

Det finns också hårresande exempel på när pappans rättigheter går före barnets bästa. En pojke som sett sin mamma mördas tvingades under många år sova över hos sin pappa i fängelset. Först när socialsekreteraren byttes ut upphörde besöken och det blev uppenbart att pojken varit livrädd för sin pappa. Ett annat exempel är en flicka som under flera år hade telefonkontakt

Fel! Okänt namn på

med sin pappa i fängelset. Han förklarade för sin dotter att det var mammans fel att han mördade henne. Till slut sa BUP ifrån och samtalen stoppades.

Barnen själva är inte alltid tillfrågade om vad de vill och behöver. Många känner sig svikna och övergivna.

Det är upp till socialnämnden i kommunen om vårdnadsfrågan över huvud taget ska komma upp i domstolen. Detta är inte rimligt. En utredning om hur kommunerna arbetar i dessa frågor är inte en tillräcklig åtgärd. Det är nödvändigt att agera med barnens bästa i fokus. En lagändring om en automatisk prövning av vårdnadsfrågan bör införas.

Vid en sådan bedömning borde de allra flesta fall leda till att den förälder som dödat också blir av med vårdnaden. Barnets rätt till en trygg uppväxt måste alltid gå före förövarens föräldrarätt. Men det är trots allt viktigt att saken prövas. Det kan finnas undantagsfall där en förälder har handlat i nödvärn, efter att ha varit utsatt för våld under lång tid, och där föräldern vid en prövning kan visa sig även i fortsättningen vara den bästa vårdnadshavaren för barnet.

Barnets bästa måste vara avgörande när en förälder döms för att ha dödat den andra föräldern. Ska det bli verklighet måste regeringen se över lagstiftningen.

Stockholm den 13 september 2013

Anna Wallén (S)